

Nar. Det kan ikke siges, at det er denne ene Begivenhed, der har fremkaldt det, eller endog, ogsaa, at Gjæringen indenfor Følgekirken er fremkommet alene derved. Naar der nu er Spørgsmaal om, paa hvilken Maade man kunde ordne denne Sag, saa have vi hørt forskjellige Anstuelser derom. Det ærede Medlem, som sidst havde Ordet, tog Sagen saaledes, at han overhovedet ikke kunde see, hvorfor de Medlemmer af Kirken — thi Medlemmer af den store alminnelige Kirke ere de dog Alle —, som ikke vilde slutte sig til selve de fast ansatte Præster i Følgekirken, overhovedet lægge saa megen Vægt paa at være i Følgekirken, og paa en anden Side er det, fra Følgekirken Side betragtet, blevet udtalt, at man jo ogsaa kunde vælge den Udvei at betragte de Medlemmer, der paa selvstændig Maade selv vilde ordne deres kirkelige Anliggender, fra Dissenterstandpunktet, det vil sige ordne deres Forhold derhen, at de blive stillede som et anerkjendt Dissenterfamsund. Jeg for mit Vedkommende har villet udtale, at hverken fra det Standpunkt, hvorpaa den første ærede Taler stillede sig, eller fra Følgekirken, kunde jeg bifalde en saadan Ordning, og det af den simple Grund, at det forekommer mig, at baade Følgekirken og de Medlemmer, som vilde danne de omhandlede Frimenigheder, trænge til en indbyrdes Væxelvirkning, uden hvilken Noget, som nu øver en mægtig, vækkende Indflydelse paa dem begge, gaar tabt. Jeg mener ikke, at de „ledigværende Præster“, som man tænker sig som Præster for Frimenighederne, i de fleste Tilfælde eller naturligen vilde være ældre affledigede Præster; men jeg anseer det for høist sandsynligt, at en i fuldkraftig Virksomhed værende Præst i en eller anden Menighed kan mene at finde en mere frugtbringende Virksomhed paa et eller andet Sted gennem en saadan Frimenighed. Han vil tage sin Afsted fra Embedet i Statstjenesten for at kunne træde ind som en saadan Frimenigheds geistlige Tjener; men en saadan Mand vil, hvis han senere paa et andet Sted finder en for ham mere fyldestgjørende Virksomhed i Statstjenesten, atter kunne træde ind blandt den egentlige, lønede Embedsstand, altsaa forlade Frimenigheden og gaae over i et kongeligt

Embede igjen. Men naar et saadant Stillebaade er naturligt og bør lade sig gjøre, saa vilde det være en Modsigelse at opstille de Præster, som blive Frimenighedernes Tjenere, og selve disse Menigheder, som Dissenterne. Det vilde dog være at ophæve Begrebet Dissenter. Naar man siger: Saa snart en Præst er traadt ud af Statstjenesten og gaaet over til at blive en Frimenigheds Tjener, saa er han Dissenter, da maa Følgen deraf ligefrem være den, at han saa ikke igjen kunde indtræde som Statstjener i Følgekirken. Det er for mig en væsentlig Grund til at mene, at Følgekirken selv lige saa lidt som selve Menighederne kunne være tjente med, at de to Samsund paa denne Maade kom til at danne to incommensurable Partier. Der er sagt imod det foreliggende Lovudkast, at det var et Skridt henimod Følgekirken Dødsning, og at det i det Hele taget var Frygten for, at man ved at gjøre dette Skridt, bestandigt paany vilde gjøre Fordringer paa at gaae videre, der maatte bevirke, at man ikke gif ind derpaa. Jeg skal ikke indlade mig videre paa disse Betragtninger, nærmest fordi allerede det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds (Casfe) har modtaget det, og, som det synes mig, paa en i mange Henseender overbevisende Maade; jeg skal dog sige, at det dog kommer an paa, hvad man overhovedet betragter som Dødsning af Følgekirken. Dersom man frygter for, at Følgen af Lovudkastet vil være den, at noget af den dyre Form af Følgekirken kan forandres, saa kan det vel blive sandt, uagtet jeg ikke skjønner rettere, end at Følgekirken ved allerede længe at omfatte saa forskjelligeartede Elementer, i Virkeligheden ogsaa forlængst har maattet erkjende denne Mulighed for aabnet. Hvad iøvrigt Frygten for at komme til at gaae videre angaaer, da synes mig, at derved, at vi nu komme til at begynde en Ordning i en vis Retning, og netop derved, at vi gaae stykkevis frem, ville vi, idet vi komme til at see, om denne Begyndelse viser sig tilfredsstillende eller ikke, faae en Afgjørelse paa det Spørgsmaal, om man skal gaae videre eller ikke. Det vil komme til en praktisk Prøve, og det turde være, at alle Parter ere bedst tjente dermed. Jeg har ved disse Bemærkninger kun